

Poradňa záhradkára

V mesiaci apríli ošetrujeme :

- jablone proti kvetovke jablonovej (ošetrovanie je aktuálne len pred kvitnutím jabloní v štádiu zelených kvetných pukov pri teplote nad 16 °C)

- jadroviny proti chrasovitosti a múčnatke (ošetrujú sa predovšetkým náchylné odrody, postrek treba urobiť tesne pred kvitnutím, druhý ihneď po odkvitnutí stromov, ďalšie postreky sú potrebné najmä za suchého a teplého počasia - pred postrekmi sa odporúča odstrániť zo stromov infikované listové ružice a konce výhonkov)

- jahody proti kvetovke jahodovej (pred kvitnutím)

- neskôr pučiace ovocné drevininy proti prezimujúcim škodcom (najneskôr tesne pred kvitnutím rastlín)

- čierne ríbezle proti roztočovi ríbezľovému (len po zistení zdurených púčikov)

- egreše proti americkej múčnatke (v miestach pravidelného výskytu ochorenia sa rastliny ošetrujú preventívne pred kvitnutím a po odkvitnutí, Fundazol a Rubigan sa môžu použiť len pred kvitnutím a po zbere)

- vinič v čase pučania proti akarínóze, erinóze a ostatným prezimujúcim škodcom

- višne proti monilióvemu odumieraníu kvetov a výhonkov (ošetrujú sa predovšetkým citlivé odrody višní na začiatku a na konci kvitnutia stromov najmä za daždivého počasia)

- cibuľu proti mínerke pórovej podľa signalizácie (zvyčajne v poslednej dekáde mesiaca)

- redkovicu a mladé rastliny hlúbovín proti skočkám (predovšetkým za suchého a teplého počasia)

- ruže proti pilarke drobnej škodca zvinuje listy ruží do trubíček, za rok má jednu generáciu. Proti pilarke drobnej sa prvý postrek vykoná v poslednej dekáde apríla, ďalšie dve ošetrenia v dvojtýždňových intervaloch v máji.

Pokračujeme v ošetrovaní broskýň proti kučeravosti listov najmä za daždivého počasia (najneskôr pred kvitnutím).

Pokračovanie pestovanie papriky.

Výsadba priesad

Rastlinky sadíme zo zakoreño-

vačov len do takej hĺbky ako je povrch zakoreňovača, maximálne však po kľúčny list.

Ak budeme sadiť do jamiek, otvory predzásobíme dostatočným množstvom vody. Po vsiaknutí vody do pôdy rastlinku vložíme a zahrnieme. Nezatláčať.

Paprika vyžaduje celoročné kyprenie povrchu pôdy maximálne do hĺbky 2 cm, v poľných podmienkach do hĺbky 5 cm.

Veľký a mimoriadny vplyv na úrodnosť má spon výsadby. Odporúčame 3-5 rastlín na meter štvorcový. To znamená spon výsadby 80-90 x 25-30 cm.

Po výsadbe striedmo, menej často polievame. Prvýkrát po výsadbe polievame o 7 až 14 dní, v závislosti od teplotných podmienok. V období, keď má rastlinka menej vody, chce sa zachrániť „ide“ hlbšie za vodou, čím vytvára mohutný koreňový systém. Slabý koreňový systém nedodáva dostatok vody, rastliny pri vysokých teplotách vädnu a zhadzujú plody (listy).

Zapamätajte si, že priesady vysádzame, keď majú 8-10 listov a objavujú sa puky. Vysádzame len zdravé sadenice, ktoré nie sú staršie ako 2 až 2,5 mesiaca. Pri výsadbe dbáme, aby pôda zo zakoreňovača zostala celá, nerozpadla sa.

Starostlivosť o porast po výsadbe a počas vegetácie

Je obdobie od výsadby až po posledný zber. Medzi najdôležitejšie patria zavlažovanie, pravidelné prihnojovanie na koreň a list, ochrana proti chorobám a škodcom, kyprenie povrchu pôdy, odstraňovanie burín, opadných listov a plodov a odstraňovanie chorých rastlín.

Najlepším a najvýhodnejším zavlažovacím zariadením je kvapková závlaha, pri ktorej dokážeme takmer programovo riadiť potrebu a spotrebu vody.

Ak zavlažujeme podmokom, zapamätajte si, že jarček urobíme len na jednej strane riadku. Zavlažujeme v dobe od 10³⁰ do 13³⁰ hod.

Prihnojovanie rastlín je tiež veľmi dôležité. Dnes existuje veľmi veľa vynikajúcich priemyselných hnojív, ktoré sú komplexné a delené na celú sezónu, ako napr., Ferticare, Osmocote, dusičnan vápenatý a draselný, síran amonný, síran draselný

atď. Sypanie priemyselných hnojív k rastlinám spôsobuje popálenie koreňov, preto hnojivá rozpustíme vo vode.

Pri používaní listových hnojív, ktorých je vo forme biopripravkov veľké množstvo, musíme mať na pamäti, že majú rôzne formy zloženia. Niektoré majú viac dusíka, iné draslíka a fosforu, sú medzi nimi aj špeciálne, obsahujúce len niektoré prvky. Pri starostlivosti o porast dbáme na odstraňovanie burín, najmä v prvých dvoch mesiacoch, pretože nielen odčerpávajú vodu a živiny, ale v mnohých prípadoch sú nositeľmi chorôb.

V priebehu pestovania stále myslíme na možných škodcov, ktoré čakajú na svoju príležitosť v nekvalitnom substráte, do ktorého sme siali či sadili. Ak zbadáme rastlinku papriky, ktorá sa svojím vzhľadom zjavne odlišuje od ostatných, ihneď ju odstránime.

Dodržiavanie niektorých zásad pri zbere plodov

Prvé plody zberáme čo najrýchlejšie, aby sme umožnili vyvíjať sa rastline, ale aj ďalším plodom. Čím vyššie položené plody zberáme, tým sú vyvinutejšie a zrelšie. V polovici sezóny ponecháme na rastline jeden väčší plod. Ak by sme totiž rastlinu zbavili všetkých veľkých plodov, zľakne sa, že nemá zachované potomstvo a začne tlačiť živiny do malých plodov. Tie tlak nevydržia a opadnú. Preto zberáme plody vyzreté, tvrdé.

Ak zberáme často, trsy sa rýchlejšie vyvíjajú, ale zberáme plody nezrelé, mäkké. Ak zberáme menej často, plody začínajú zrieť a zabrzdia ďalšiu násadu kvetov, kvety sa zle opeľujú, nasadené plody pomalšie rastú a farba plodov je nejednotná.

Zapamätajte si, že plody zberáme tak, aby sa ulomila celá stopka s plodom. Roztrhnutá stopka, ktorá zostala na trse, spôsobuje infekcie, hniloby, chytajú sa na ňu rôzne plesne a huby. Plod papriky nikdy neodtrhávame, ale ho vylamujeme.

Pestovanie papriky v črepníkoch

Pestovanie papriky v črepníkoch (osobitne sa darí odroda Anthea) má viacero výhod:

- v 6-10 litrových črepníkoch paprika pri dobrej výžive vytvorí

od 12-16 krásnych veľkých plodov. Pri pravidelnom zbere aj viac, ale menších

- Pri dostatku črepníkov v malom fóliovníku (skleníku) nemáme problémy so zasolenosťou, ani iné pôdne problémy, pretože v črepníkoch používame stále nový substrát

- V črepníkoch pestovaná paprika potrebuje oporu, ku ktorej sa upevní

- Pestovanie v črepníkoch je výhodné najmä pre tých pestovateľov, ktorí chcú mať papriky v horských a podhorských oblastiach a tam, kde sú veľmi zlé pôdne podmienky a studená celoročná pôda.

- Pred príchodom zimy premiestnime črepníky do pivníc, hocikde tam, kde nemrzne. Tu na trsoch vydrží veľmi dlho. Pomaly žltnúce a starnúce listy odstraňujeme. Zberáme postupne tie plody, ktoré začínajú vädnuť.

Substrát do nádob si pripravíme takto :

- 1/4 kyslá rašelina, 1/4 piesok, 1/4 vyzretý maštalný hnoj, 1/4 zdravá zemina + 2 kg superfosfátu na 1 m³ substrátu + 1 kg/m³ Poly Feed P (15-30-15)

- Výživa je vo forme zálievok so špeciálnymi komplexnými hnojivami každých 7 dní. V zálievke môžeme používať aj komplexné hnojivá, ako sú Poly-Feed, Ferticare, Osmocote, Kristalon a ďalšie.

- Pri dobrej starostlivosti rastlina vytvorí 12 až 16 plodov, potom sa zastaví a začne kvety zhadzovať.

- Listy odstraňujeme odspodu, pretože starnutím trpia rôznymi sfarbeniami, najmä žltnutím.

Papriky pestované v črepníkoch na začiatku vyžadujú vyššie náklady na nádoby, netkanú textíliu, kompost a pod. Nemusíme však rýľovať, kopať, inak povedané, môžeme oberať v papučkách a máme radosť z krásy a úžitku. Veríme, že záhradkári, ktorí majú problémy s pestovaním tradičným spôsobom, po vyskúšaní pestovania v niekoľkých črepníkoch, prejdú na jej pestovanie vo väčšom.

**Ladislav Gredecký
inštruktor SZZ**